

1.Код: ВВ1.1.05

2.Назва: **РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ**

3.Тип (обов'язковий / вибірковий): вибірковий

4.Цикл (короткий, перший, другий / третій): короткий

5.Рік навчання, коли пропонується цей компонент: перший

6.Семестр/триместр, коли забезпечується компонент: 2 семестр

7.Кількість встановлених кредитів ЄКТС: 3

8.Прізвище лектора: доцент Борисова О.В.

9.Результати навчання:

знання: предмету, методів та основних понять релігійного туризму, історії і значення релігійного паломництва для конкретного регіону та країни;;

вміння: здійснювати комплексну характеристику території поширення релігії, враховувати особливості релігійного паломництва на ній і визначати потенціал релігійного туризму; визначати різновиди, типи і категорії релігійного туризму; розрізняти паломницькі і релігійно-пізнавальні подорожі;

компетентності: здатність визначати різновиди, форми та типи і категорії релігійного туризму; здатність визначати місце релігійного туризму в системі туристичної діяльності; особливості релігійного паломництва; здатність встановлювати і використовувати відмінність паломницьких і релігійно-пізнавальних подорожей; здатність використовувати у науково-дослідних роботах тематику релігійного туризму; у сфері туризму.

10.Форми запровадження (аудиторне/ дистанційне навчання...): аудиторне, дистанційне

11.Зміст курсу:

Тема 1. Релігійний туризм в системі туристичних дисциплін.

Релігійний туризм як соціокультурний феномен. Функції релігійного туризму. Понятійно-категоріальний апарат та методи дослідження релігійного туризму. Поняття сакрального простору. Суб'єкти релігійного туризму і терміни для їх означення. Об'єкти релігійного туризму. Принципи класифікації релігійного туризму.

Тема 2. Етапи розвитку релігійного туризму в світі та в Україні.

Періодизація історії розвитку релігійного туризму. Перший етап – від давніх часів до 1841р. Паломництво як найдавніша з форм релігійного туризму. Особливості паломництва в епоху середньовіччя. Другий етап (1841- поч. ХХ століття). Доступність паломницьких поїздок для представників середнього класу в кінці ХІХ ст. як результат динамічного розвитку туристичної індустрії. Третій етап (1914-1945 рр.). Причини зникнення інтенсивності паломництва в міжвоєнний період. Четвертий етап – сер. ХХ ст. – до наших днів. Зустріч нового тисячоліття як поштовх для перетворення релігійного туризму на глобальне явище. Розвиток релігійного туризму на етнічних українських землях середини ХІХ – початку ХХ ст. Відновлення традицій паломництва українців у Святу Землю в Російській Імперії. Особливості розвитку релігійного туризму в Радянській Україні. Релігійний туризм у Західній Україні. Табу на релігійні поїздки в СРСР.

Тема 3. Сучасна релігійна ситуація в Україні. Правові акти про свободу віросповідання. Релігійна структура віруючих в Україні. Динаміка росту релігійних організацій України. Конфесійна структура монастирів України. Сім умовних релігійно-територіальних регіонів. Реалізація принципів свободи совісті в світ та в Україні.

Тема 4. Релігійний туризм і паломництво у християнстві. Основа віровчення християнства. Характеристика основних гілок християнства. Територія домінування православ'я на карті світу. Географія поширення католицизму. Православний храм як об'єкт пізнавального екскурсійного туризму. Об'єкти релігійного туризму в католицизмі. Всесвітньо визнані місця, пов'язані з явленням і пророцтвами Діви Марії. Центри католицького прочанства.

Тема 5. Релігійний туризм і паломництво в країнах ісламу та буддизму. Історія виникнення та основи віровчення ісламу. Територія розповсюдження. Паломництво як священний обов'язок мусульман. Мекка і Медина – священні міста мусульман. Шіїтські паломницькі центри. Буддизм – найдавніша з трьох світових релігій. Пижорож як обов'язок буддистських монахів. Буддистські культові споруди як туристичні об'єкти. Географія поширення буддизму в світі. Паломницькі місця, пов'язані з життям Будди в Індії та Непалі. Паломницькі центри буддизму в Україні та в інших країнах світу.

Тема 6. Релігійний туризм і паломництво в країнах з національними релігіями. Сучасні нетрадиційні культу та релігії. Географія поширення національних релігій в світі. Індуїзм як найчисельніша національна релігія. Особливості індуїстських паломництв. Об'єкти та суб'єкти поклоніння. Особливості культу в даосизмі і конфуціанстві. Загальні відомості про синтоїзм, ідеологічні і культові особливості релігійної етики. Основні релігійні свята іудеїв, традиції їх відзначень.

Тема 7. Релігійний туризм і паломництво в Україні. Особливості практичної організації релігійних подорожей. Центри православного паломництва в Україні. Центри католицького прочанства в Україні. Історико-архітектурна культова спадщина мусульман на території України. Сучасні нетрадиційні культу та неорелігії в Україні. Сучасний стан українського ринку паломництва та релігійного туризму. Індустрія релігійного туризму.

12.Рекомендоване або обов'язкове вивчення й інші навчальні ресурси / засоби:

*основні джерела, інтернет-ресурси

13.Заплановані види навчальної діяльності та методи викладання: лекції, практичні заняття, консультування, робота в науково-дослідній групі, самостійна робота.

14.Форми та критерії оцінювання:

Поточний контроль та оцінювання виконання завдань на практичних заняттях, оцінювання контрольних модульних робіт, виконання творчих індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль, залік у II семестрі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS. Критерії оцінювання.

Рівень	Характеристика відповідей студента	
	на питання теоретичного змісту	на питання практичного змісту
Низький	Студент не усвідомлює змісту питання, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна відсутність уміння міркувати.	Обсяг висвітлених питань менше 50%. У студента відсутня уява, необхідна для висвітлення питань.
Задовільний	Відповіді на питання носять фрагментарний характер, відтворення знань здійснюється на рівні запам'ятовування. Студент поверхово володіє умінням міркувати.	Обсяг висвітлених питань у межах 50-70%. Студент погано володіє засобами відтворення властивостей предметів, явищ, процесів.
Достатній	У відповідях на питання допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Студент демонструє розуміння навчального матеріалу і прагне логічно розмірковувати при відповіді.	Обсяг правильно висвітлених питань більше 75%. Відповідь містить окремі неточності і незначні помилки.
Високий	Студент дає повну і розгорнуту відповідь на питання. Його відповідь характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них.	Обсяг правильно висвітлених питань дорівнює 100%. Кожне висвітлене питання супроводжується ґрунтовним поясненням.

Сума балів		Оцінка за національною шкалою
------------	--	-------------------------------

за навчальну діяльність	Оцінка ECTS	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	високий: відмінно	зараховано
80-89	B	достатній: добре	
70-79	C		
65-69	D	низький: задовільно	
60-64	E		
35-39	FX	незадовільний (з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільний (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Мова викладання: українська